



## Valmentamista inhimillisesti ja tuloksekkaasti

**ALPO SUHONEN & RISTO PAKARINEN: Markku Kanerva – Näin valmennan voittajia**

*Into Kustannus 2020. 240 s.*

**VALMENTAJA, JONKA JOHDOLLA** Suomen miesten jalkapallomaajoukkue vihdoin pääsee arvokilpailuihin ansaitsee kirjan, jossa avataan hänen valmentamisfilosofiaansa. Kulttuurivaikuttaja ja Suomen jääkiekko- ja jalkapallomaajoukkueiden valmentanut **Alpo Suhonen** on niputtanut urheilutoimittaja, kirjailija **Risto Pakarisen** kanssa reiluun 200 sivuun Suomen jalkapallomaajoukkueen nykyisen päävalmentajan **Markku Kanervan** elämänavaiheet lapsuudesta nykyhetkeen. Tarjolla on runsaasti hyödynnettäviä ajatuksia ja vinkkejä valmennustehtävissä oleville tai muuten joukkuevalmentamisesta kiinnostuneille. Jalkapallofaneille kirja avaa Kanervan pelaaja- ja valmentajauran lisäksi näkymän Huuhkajien suorituksiin ja matkaan kohti EM-turnausta.

*Markku Kanerva – Näin valmennan voittajia* lähtee liikkeelle perinteisesti. Ensimmäiset 45 sivua kuvaavat Kanervan elämää lapsuudesta aikuistumiseen unohtamatta vanhempien tukea orastavalle jalkapalloinnolle. Markun isän rooli juniorijoukkueen valmentajana oli vahva kivijalka pojan urheilulliselle tulevaisuudelle. Huomionsa saa lumihangessa treenejä poikansa toiveesta seurannut äitikin. Onko julkaisu urheiluaiheista elämäkertaa, jossa ei viitata vanhempien varauksettomaan tukeen urheilu-uran mahdollistajina?

”Rive” Kanerva aloitti peliuransa vuonna 1972 HJK:n kaupunginosaseurassa kotilähiönsä Pukinmäen naapurissa Malmilla. Kymmenvuotiaana hän siirtyi HJK:n E-junioreiden ykkösjoukkueeseen, josta tie eteni seuran miesten edustusjoukkueeseen. Tehokkaana miehenä hän opiskeli pelaamisen rinnalla Helsingin yliopistossa.



Voitettuaan viidennen mestaruuden HJK:n paidassa Kanerva alkoi tähyillä ulkomaille. Oireillut polvi tuhosi haaveet englantilaisista tekonurmi-kentistä. Tie vei Ruotsin toiseksi korkeimmalle sarjatasolle vuonna 1991, jossa hän kantoi isoa vastuuta IF Elfsborgin puolustuksessa. Kanerva oli joukkueelle kultaa ajoittaisista terveysongelmista huolimatta, mutta nousu Allsvenskaniin jäi haaveeksi. Joukkueen heikentynyt taloustilanne ja perheellistyminen saivat Kanervan palaamaan Helsinkiin. Suhonen toteaa kirjassa, että kaksi vuotta Ruotsissa tekivät Kanervalle hyvää: *”ne selvästi laajensivat hänen näkemyksiään joukkuepelistä, taidoista, yhteisön merkityksestä ja ilmapiiristä sekä pelaajien vastuusta ja itseohjautuvuudesta.”*

### Opettava valmentaja, jolle peliurasta jäi voitonnälkä

Ensimmäisen valmentajapestinsä Kanerva aloitti Malmin Palloseurassa kuusivuotiaan poikansa joukkueessa vuonna 1997. Juniorijoukkueiden penkeillä nähdään usein monenlaisia isävalmentajia. Kanervalla oli jo Uefan A-valmentajatutkinto. Seuraavana vuonna ”Rive” päätti peliuransa HJK:n paidassa, mutta ehti 34-vuotiaana kuitenkin kokea Mestareiden liigan lohkovaiheen.

Kanerva eteni nykyiseen pestiinsä Huuhkajien päävalmentajaksi nuorisomaajoukkueiden ja maajoukkueen apuvalmennuspestin kautta. Sitä ennen hän oli toiminut HJK:n alue-

joukkueen ja miesten liigajoukkueen kakkosvalmentajana sekä ykkösdivisioonassa pelanneen Vuosaaren Viikinkien päävalmentajana.

Kanervan persoonaa käsitellään kautta kirjan niin joukkuekavereiden, valmennettavien kuin mediankin näkökulmista. Vauhti ja syvällisyys paranevat kirjan puolivälin tienoilla, kun teksti sukeltaa Kanervan valmennusfilosofian ytimeen. On kiintoisaa lukea valmennusasetteesta, joka ei pohjautu autoritaariseen käskytykseen, vaan pelaajien ajattelun haastamiseen ja dialogiin. Kanerva huomioi pelaajat yksilöinä ja työskentelee yhteistyössä muiden valmentajien kanssa. Entisenä kilpaurheilijana tiedän, kuinka suuri merkitys valmentajan persoonalla ja toimintatavoilla on urheilijalle. Olikin hienoa päästä tiirailemaan futaa-perusvarman sijaan valmentaja-Riveä.

Jalkapallon lisäksi kirjassa merkittävään rooliin nostetaan Kanervan pedagoginen koulutustausta ja opettajan ammattiin perustuvat valmennustaidot. Ehkä kirjoittajat haluavat muistuttaa nuorempaa lukijakuntaa opiskelun ja ammatin hankkimisen tärkeydestä, vaikka pelijalka kuinka vipattaisi.

Markku Kanerva on kehittänyt toimivan valmennustavan, jossa oma pelaajaura väkky taustalla, mutta joka pohjautuu vankkaan koulutukseen ja avarakatseiseen ajatteluun, luottamukseen, vastuunjakoon sekä avoimeen keskustelukuluttuuriin. Kanerva on valittu kahdesti peräkkäin ja yhteensä kolme kertaa Vuoden valmentajaksi.

Kiireiselle lukijalle vinkki: kannattaa lukea huolella kustakin kappaleesta Alpo Suhosen sivuhuomiot. Ilman niitä kirja olisi sisällöllisesti ohuempi.

**RIITTA-ILONA HURMERINTA**

tiedeviestijä

Liikuntatieteellinen Seura